

Lever sygdom

Lotte Fynne, læge, HEM

Hvad laver leveren?

- bestyrer fordøjelsen
- regulerer sukkerstofskiftet
- danner æggehvdestoffer og størkningsfaktorer til blodbanen,
- omdanner kønshormoner
- kontrollerer immunforsvaret
- afgifter medicin og alkohol
- virker som energidepot
- styrer kolesterolbalancen
- producerer galde

Anatomi

- Vena porta- portåren kommer fra tarmen(alt der er optaget fra tarmen af protein, fedt, sukkerstoffer, alkohol, medicin)
- Egen arterieforsyning, a. hepatica
- Blodet løber fra leveren til hjertet via v. cava inferior
- Ingen nerver
- Passet på under ribbenskanten
- Utrolig evne til at gendanne sig- også uden arvæv

Galden

- Galdekar inde i leveren hvor galden produceres
- Galdeblæren er et reservoir- kan undværes
- Galden flyder ud i tolvfingertarmen
- Bruges til at optage fedt over i blodbanen og er essentiel for optage af fedtopløselige vitaminer: A,D,E,K.

Fordøjelsen i leveren

- Sukkerstoffer omdannes til fedt og glycogen- bruges når vi går ”sukkerkold”
- Fedt, herunder triglycerider, kolesterol og frie fedtsyrer omdannes i leveren til et stort fedt molekyle-sendes ud i blodet. Noget bruge til at tage kolesterol tilbage i leveren og udskilles med galden
- Protein- bruges til dannelse af fedtsyrer, bygge albumin, størkningsfaktorer og glucose + urinsyre

Fordøjelse i leveren

- Medicin- omdannes enten via CYP-450. Her enten bedres effekten eller mindskes, og dermed lettes udskillelsen. Noget medicin konjungeres og kan dermed bedre udskilles
- Alkohol- omdannes til acetaldehyd og derefter acetat. Dette med en konstant hastighed
- Omdannelsen afhænger af enzymer. Mangler man enzymet der omdanner acetaldehyd bliver man dårlig af selv små mængder alkohol
- Alkohol aktiverer leverens immunforsvar og forstyrrer fedtstofskiftet. Dette fører til irritation, fedtleverbetændelse og arvævsdannelse-cirrose.

Fordøjelse i leveren

- Fedt- for meget fedt fører til lagring af fedt i leveren. Dette giver som alkohol en irritation og der dannes arvæv. På sigt kan det også give cirrose (skrumpelever)

Symptomer på en syg lever

- Træthed
- Kvalme
- Mavesmerter
- Mørk urin og lys afføring
- Vand i bughulen (ascites)
- Blodstyrtninger (mangel på K-vitamin)
- Koncentrationsbesvær
- Gulsot (ikterus)
- Hyppige infektioner.

Hvorfor kommer de?

- Oftest er der symptomer og så et fund af ”skæve” levertal
- UL med fund af fedtlever
- Gulfarvning af øjene (sclera)

Sygdommene?

- Fedtlever- vægttab, kostråd, gennemgang af medicin
- Skrumpelever- ascites, encephalopati, blødende åreknuder, nyrepåvirkning
- Anbefalingerne er: hold gang i maven (laktulose), spise proteiner, drikke væske og få salte, ingen infektioner, ingen blødning
- Gilbert Meulengrath- genetisk defekt der gør, at der er mere ukonjungeret bilirubin i blodet- fører til let gulsot. Oftest ved alkohol og stress, faste, evt. menstruation
- Autoimmune leversygdom- PBC, autoimmun hepatitis, skleroserende cholangitis
- Virus